

Kompetenčni
center za
umetno
inteligenco

Slovenian
National
AI Competence
Centre

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Chamber of Commerce
and Industry of Slovenia

Regulatorni izzivi nove dobe UI

Evolucija.AI: Nova družbena pogodba za dobo umetne inteligence
dr. Polona Pičman Štefančič | 3. september 2026

Izražena stališča avtorice niso nujno stališča Ministrstva za notranje zadeve in javno upravo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
IN JAVNO UPRAVO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST
IN MLADINO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
DELO IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

PRAVO DOLOČA, KAJ JE DOPUSTNO

Pravo ima težo.

“Kdor javno objavi **posnetke ali sporočila** druge osebe s seksualno vsebino brez privolitve te osebe in s tem huje prizadene njeno zasebnost, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do treh let.” 6. odst. 143. čl. KZ-1

Naše prepovedi razkrivajo tudi naše strahove

Akt o UI, člen 5

Koliko je prava - in koliko odmeva našega kulturnega spomina?

- 1(a) Manipulacija s subliminalnimi tehnikami, ki presegajo človekovo zavest - **The Matrix**
... vpliv, tako neviden, da se zdi kot svobodna izbira.
- 1(d) Napovedovanje kaznivih dejanj - **The Minority Report**
... ko »tveganje« postane usoda in sum nadomesti dokaz.
- 1(f) Sklepanje o čustvih in razlaga vedenja - **The Truman Show**
... življenje, opazovano, analizirano in usmerjano pod krinko normalnosti.
- 1(h) Biometrična identifikacija na daljavo v realnem času - **The Bourne Identity**
... identifikacija v množici, v gibanju, brez privolitve - tanka meja med varnostjo in nadzorom.

Napovedi o delu niso napovedi o izgubi

Mednarodni denarni sklad: Umetna inteligenca bo vplivala na skoraj **40% delovnih mest** po vsem svetu in več kot **60% delovnih mest v razvitih državah**.

Plan

Control

Organize

Execute

WEF: Do 2030 naj bi nastalo **170 milijonov novih delovnih mest**, **92 milijonov** pa bi jih izginilo.

➡ **Neto učinek: +78 milijonov.**

UI spreminja učenje, odločanje in znanje

Učenje

Do 2028 bo UI usposabljala ali vodila **40%** zaposlenih ob vstopu v novo vlogo - danes manj kot 5%.

Odločanje

Do 2028 bodo agenti UI sprejemali **tretjino** poslovnih odločitev. Vprašanje ni le, ali zmorejo, temveč kdo odgovarja.

Znanje

Do 2030 se lahko polovica podjetij sooči z **nepovratnim pomanjkanjem znanj** v kritičnih vlogah.

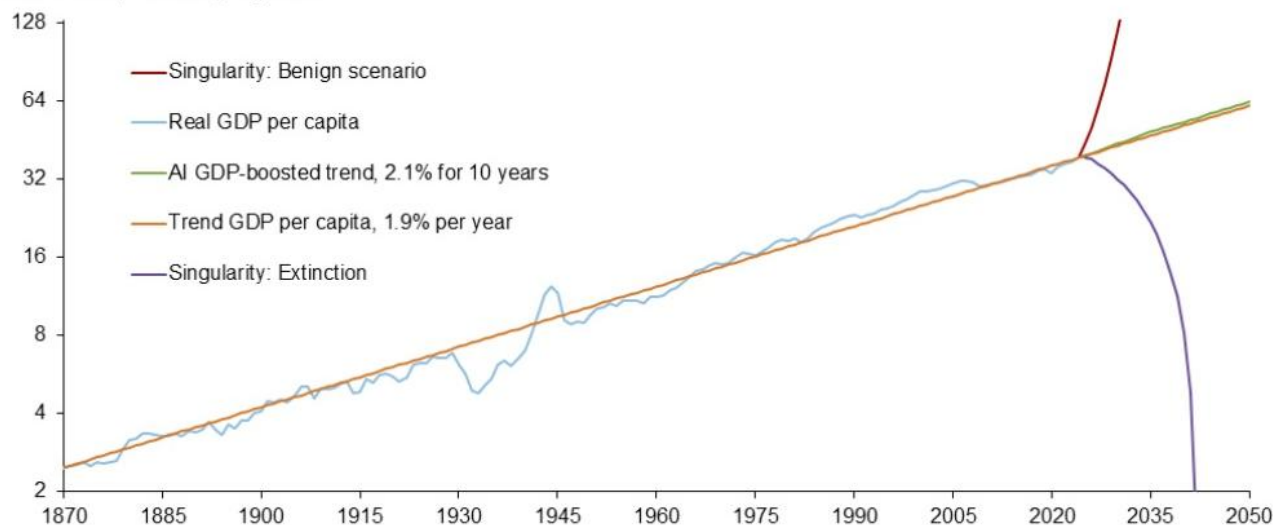

Napovedana rast BDP

McKinsey: Umetna inteligenca bi lahko do leta 2040 ustvarila do \$23 bilijonov vrednosti letno.

Chart 1
AI scenarios

1990 dollars (thousands), log scale

NOTES: The blue line is real gross domestic product (GDP) per capita in 1990 dollars. The orange line is a trend line fitted to the data for 1870–2024 with a trend growth rate of 1.9 percent per year. The red, green and purple lines are hypothetical paths for per capita GDP based on different scenarios.

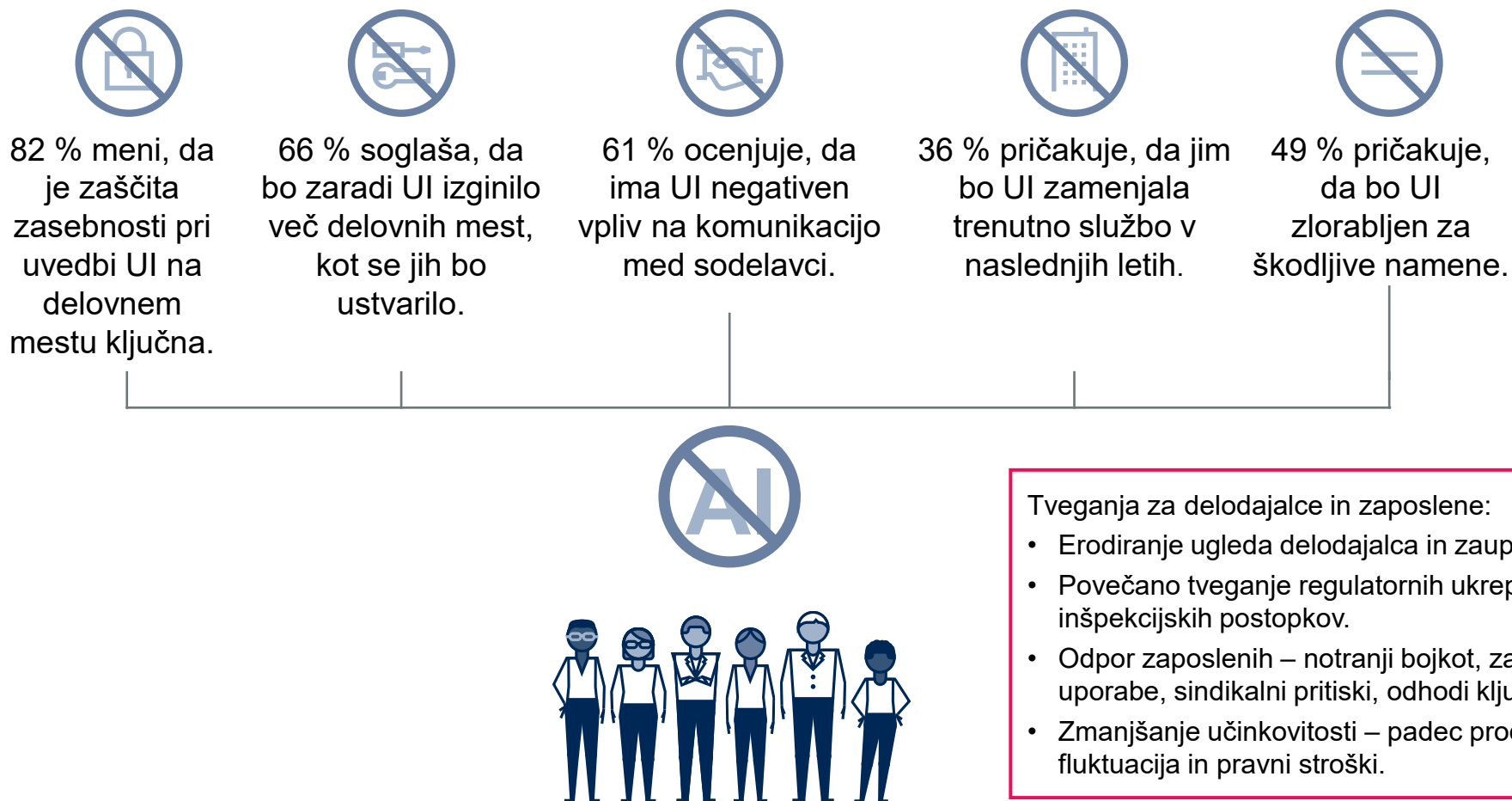
SOURCES: Bureau of Economic Analysis; Haver Analytics; Macrohistory.net; United Nations; authors' calculations.

Federal Reserve Bank of Dallas

**Federal
Reserve Bank
of Dallas**

Javnost meni, da UI prinaša negativne družbene učinke

Odločilno vprašanje ni več le,
kaj zmore umetna inteligenca, temveč -

kakšno družbo bomo z UI zgradili.

Kdo bo deležen koristi.
Kdo bo nosil tveganja.
In kdo bo imel moč.

**Produktivnost je dejstvo.
Njena delitev je družbena odločitev.**

NOVA DRUŽBENA POGODBA ZA DOBO UMETNE INTELIGENCE

dr. Polona Pičman Štefančič

